



Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. V [i. e. VI]. Solvuntur objectiones

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77355)

199. Confirmatur: Augustinus ibidem profiteretur se non audere asserere, *parvulos sine baptismo morientes tantâ penâ esse plectendos, ut eis non nasci potius expediret*: Nam si illi ex amissa beatitudine dolorem & mœstitiam interiori sentiant, melius ipsis esset omnino non esse, cum talis dolor non possit non esse gravis, imò teste Chrysofomo citato, major sit dolore sensibili per penam sensûs incusso: Ergo juxta doctrinam SS. Patrum, pueri cum originali ex hac vita migrantes, non afficiuntur dolore aut tristitiâ interiori, ob amissam beatitudinem.
200. Ratio etiam id suadet: nam ut discurrit D. Thomas in 2. dist. 83. qu. 2. art. 2. *Ex hoc quod caret aliquis eo quod suam proportionem excedit, non affligitur, si sit recte rationis, sed tantum ex eo quod caret eo ad quod aliquo modo proportionatus fuit. Sicut nullus sapiens homo affligitur de hoc quod non possit volare sicut avis, vel quia non est rex, vel imperator, cum sibi non sit debitum; affligeretur autem, si privaretur eo ad quod habendum aliquo modo aptitudinem habuit. Quia ergo omnis homo usum liberi arbitrii habens, proportionatus est ad vitam eternam consequendam, quia potest se ad gratiam preparare, per quam vitam eternam merebitur; idè si ab hoc deficiat, maximus erit dolor, quia amittet illud quod suum esse possibile fuit. Pueri autem nunquam fuerunt proportionati ad hoc quod vitam eternam haberent: quia neque eis debebatur ex principis natura, cum omnem facultatem natura excedat, nec actus proprios habere potuerunt, quibus tantum bonum consequerentur: & idè nihil omnino dolebunt de carentia visionis divinae, imò magis gaudebunt de hoc quod participabunt multum de divina bonitate, & perfectionibus naturalibus.*
201. Dices: Tales parvuli habuerunt ad ipsam beatitudinem, proportionem, & ordinationem in Adamo, in quo eorum voluntates interpretativè continebantur: Sed hoc sufficit ut de illius jactura doleant: Ergo hæc ratio D. Thomæ non convincit.
202. Confirmatur: Si quis patrimonio privetur ob parentis delictum, non minus dolet, quàm si propriâ culpâ exheredetur; & tamen tunc patrimonium non fuit in illius potestate, sicut nec culpa parentis: Ergo amissio boni non existentis in subjecti potestate, dolorem rationabilem excitat.
203. Ad objectionem respondeo, concessa Majori, negando Minorem: Sapientes enim, qui à passionibus non moventur, sed sola ratione ducuntur (cujusmodi erunt pueri illi) non dolent de amissione, vel de non adeptione bonorum, quæ sibi gratis promissa sunt, quando per ipsos non stat quominus ea recipiant; reputant enim illa ac si promissa sibi non fuissent. Unde S. Thomas ibidem in 2. argum. *sed contra*, sic ait: *Recta ratio non patitur ut aliquis perturbetur de eo quod in ipso non fuit ut vitaretur; propter quod Seneca probat, quod perturbatio in sapientem non cadit: Sed in pueris est ratio recta, nullo actuali peccato obliquata: Ergo non turbabuntur de hoc quod talem penam (carentiam scilicet visionis Dei) sustinent, quam vitare nullo modo potuerunt.*
204. Ad confirmationem, concessa Antecedente, nego Consequentiam & paritatem: Ratio discriminis est, quia ad proprium patrimonium quilibet est ordinatus, habetque naturale jus ad illud, & idè sive alienâ, sive propriâ culpâ, aliquis exheredetur, rationabiliter dolet:

ad gloriam autem habendam nullum jus præcessit in parvulis, vel si præcessit, dependebat omnino ab extrinseco; & idè amissam beatitudinem non possunt tristari rationabiliter.

Nec displicet quod aliqui Theologi addunt, nimirum admisceri ibi divinæ providentiæ suavitatem, quæ parvulos illos in suo statu sub tranquillitate conservat. Quam providentiæ suavitatem quotidie experimur: videmus enim pauperulos frusto panis contentos, & in rigida etiam hyeme, licet seminudos & frigore argentes, alacres tamen & pacatos esse, dum vident nobiles ejusdem naturæ, divitiis & deliciis redundantes.

S. V.

Sententia Catharini confutatur.

Dico tertio: Parvuli cum peccato originali decedentes, post diem judicii, non erunt beati beatitudine naturali.

Probatur primò conclusio: Beatitudo naturalis non est compossibilis cum aversione à Deo ut conditore naturæ; sicut nec supernaturalis cum aversione à Deo ut auctore supernaturali: Atqui parvuli ratione culpæ originalis sunt averfi à Deo; nedum ut auctore gratiæ, sed etiam ut naturæ conditore; tum quia una aversio sine alia nequit subsistere, ut frequentius Theologi docent; tum etiam quia peccatum capitale Adami, quo parvuli sunt inquinati, utramque aversionem continebat, & consequenter utraque fuit per originem tracta: Ergo non sunt beati beatitudine naturali.

Dices: D. Thomas in 2. dist. 33. qu. 2. art. 2. ad 5. ait: *Quamvis pueri non baptizati sint separati à Deo, quantum ad illam conjunctionem quæ est per gloriam, non tamen ab eo penitus sunt separati: imò ipsi conjunguntur per participationem naturalium bonorum, & ita de ipso gaudere poterunt naturali cognitione & dilectione*: Sed cum dilectione naturali non potest stare aversio à Deo ut conditore naturæ: Ergo parvuli ratione culpæ originalis non sunt averfi à Deo ut auctore naturæ.

Respondeo D. Thomam non loqui de dilectione naturali amabili, efficaci, & perfecta, quæ sola cum aversione à Deo ut auctore naturæ impossibilis est, sed de dilectione naturali, quæ fertur in Deum, prout est essendi naturale principium, quæ cum aversione à Deo ut fine ultimo naturali stare potest, ut patet in Dæmonibus, qui Deum; prout est essendi naturale principium, plusquam seipsos diligunt, sicut demonstrat D. Thomas 1. p. qu. 60. art. 5. & tamen ab ipso ut fine ultimo tam naturali quàm supernaturali averfi sunt.

Probatur secundò conclusio: Parvuli ex hac vita cum peccato originali migrantes, manebunt perpetuò inclusi in loco tenebroso, nempe in limbo, eique alligati: Sed cum tali detentione & alligatione stare non potest naturalis felicitas; illa enim omnium bonorum naturalium aggregationem, & omnium malorum & incommoditatum exclusionem importat: Ergo illi parvuli non erunt naturali felicitate beati. Minor patet, Major autem probatur primò ex Augustino serm. 14. de verbis Apostoli, ubi expressè docet non esse locum medium inter regnum & infernum: Sed parvuli post judicium non

erunt in loco regni, scilicet in cælo empyreo: Ergo erunt in inferno, seu in limbo, qui, ut supra annotavimus, nomine inferni in Scriptura & SS. Patribus nuncupatur.

208. Confirmatur ex concilio Florentino supra citato, asserente *animas eorum qui in solo peccato originali, vel morali ætuali decedunt, mox in infernum descendere, pœnis tamen disparibus puniendas*: Sed nulla est ratio cur ex eo loco post ultimum magni iudicii diem liberandæ sint, cum post hanc vitam non sit locus misericordiæ, sed iustitiæ; & Eccli. 11. scriptum sit, *Vbicumque ceciderit lignum, sive ad Austrum, sive ad Aquilonem, ibi erit*; quem locum Hieronymus in commentario, & alii communiter exponunt de hominibus, qui in eo statu perpetuò erunt, in quo illos mors invenit: Ergo parvuli ex hac vita cum peccato originali migrantes, post diem iudicii in limbo manebunt inclusi, & huic tenebroso loco in perpetuum erunt alligati. Unde Anselmus lib. de conceptu Virgin. cap. 22. versus finem, ait, *Post diem iudicii nullus erit Angelus aut homo, nisi aut in regno Dei, aut in inferno.*

Secundò Major principalis suaderi potest ex communi doctrina Theologorum, asserentium quod post universale iudicium omnia elementa suum situm naturalem possidebunt, ita ut ignis supra æræm, ær supra aquam, & hæc supra terram sit, terraque aquis omnino cooperta maneat. Cum enim (inquunt) aqua initio mundi totam ambitet terram, ut natura ejus postulare videbatur, ac deinde jussu Dei in locum unum congregata fuerit, ut superesset locus in terra generationi animantium & plantarum, generatione istâ cessante cum motu corporum cœlestium, ratio ipsa & natura rerum postulat, ut aqua ad locum pristinum revertatur, totamque superficiem terræ cooperiat. Ergo infantes post universale iudicium non habitabunt super faciem terræ, ut docent Adversarii (nisi in aquis ad instar piscium natæ dicantur, quod ridiculum est) sed in loco subterraneo & tenebroso inclusi manebunt.

Tertiò probatur eadem Major: Ex communi Theologorum sententia iudicium particulare cussiliet, & iudicium universale, eandem sententiam continent: Sed animæ parvulorum cum peccato originali decedentium, in particulari iudicio destinantur ad limbum: Ergo post universale iudicium in eodem loco manebunt.

209. Denique suaderi potest conclusio ex duplici inconvenienti & absurdo, quod sequitur ex Catharini sententia: Nam si verum esset quod ipse scribit, parvulos, cum originali peccato decedentes, post diem iudicii non solum carituros omni dolore, rum interno, tum externo, sed etiam fore beatos ac felices, & in quodam veluti terrestri paradiso perpetuò vitam acturos, plenos sapientiæ & virtutibus, suâ sorte optimè contentos, Deum toto corde diligentes & laudantes, Angelorum denique consortio & revelationibus sapè fruantes; si hæc, inquam, vera essent, sequeretur in primis illos parvulos in universali iudicio transiuros de non beatis in beatos beatitudine naturali; cum enim ante illud in tenebroso limbi carcere essent inclusi, beatitudine naturali, quæ cum detentione & alligatione ad hunc locum stare nequit, frui non poterant. Sequeretur deinde illos melioris conditionis esse, quia peccaverunt in Adamo, quam si in puris naturalibus decedissent; non enim

Tom. III.

A tanta bona debentur hominibus in puris naturalibus in infantia decedentibus: unde parvuli isti præmium & commodum ex peccato originali referrent: At hæc non solum videntur absurda, sed etiam Pelagianorum errori affinia: Ergo &c.

s. VI.

Solvuntur objectiones.

210. **O**BJICIES primò: Parvuli ob culpam originalem nullâ tristitiâ afficiuntur, ut s. præcedenti ostendimus: Sed si in pœnam illius naturali felicitate privarentur, non possent non tristari de ejus privatione; cum eam ut sibi possibilem cognoscerent: Ergo ob culpam originalem non privantur naturali beatitudine.

211. **R**espondeo concessâ Majori, negando Minorem: nam licet demus quòd parvuli cognoscant naturalem beatitudinem, ut sibi possibilem, non tamen cognoscunt se fuisse ad illam ordinatos; cum ordinatio ad æternam felicitatem naturalem non sit homini ab intrinseco debita, sed ex gratuita Dei voluntate proveniat: nullus autem, si sit rectæ rationis, affligitur ex hoc quod caret aliquâ perfectione sibi indebitâ, & ad quam ab intrinseco, & ex sua natura non est ordinatus, ut docet D. Thomas loco supra citato.

212. **O**BJICIES secundò: Deus in resurrectione, non obstante culpâ originali, concedet infantibus plura dona gratuita, ut immortalitatem, impassibilitatem, & quantitatem seu magnitudinem quam habituri essent, si ad adultam ætatem pervenissent: Ergo non denegabit illis naturalem beatitudinem.

Sed nego consequentiam, & paritatem: nam dona illa non sunt cum peccato originali incompatibilia, naturalis autem beatitudo cum illo stare non potest; quia, ut in prima probatione dicebamus, beatitudo naturalis importat conversionem in Deum, ut authorem naturæ, peccatum verò originale à Deo nedum ut authore gratiæ, sed etiam ut conditore naturæ avertit, ut ibidem ostendimus.

213. **O**BJICIES tertiò contra secundam probationem nostræ conclusionis: Si parvuli ex hac vita cum peccato originali migrantes, manerent post diem iudicii perpetuò inclusi in limbo, eique alligati, pœnam sensûs paterentur: Sed hoc dici nequit, ut s. 2. fusè ostendimus: Ergo nec illud. Sequela Majoris probatur: nam ut docuimus in tractatu de Angelis disp. 14. art. 2. pœna sensûs, quam dæmones & animæ separatae patiuntur, est per alligationem ad ignem: Ergo si parvuli limbo alligati sint, pœnâ sensûs torquebuntur.

214. **R**espondeo primò negando sequelam Majoris. Ad cujus probationem, distinguo Antecedens: pœna sensûs, quam dæmones & animæ separatae patiuntur, est per alligationem ad ignem, ut activè detinentur spirituales substantiæ, & occupantem contrariè, concedo Antecedens: solum ut formaliter locantem, nego Antecedens, & Consequentiam. Nam parvulorum animæ, etsi in limbo detineantur ut formaliter locantem, non tamen contrariè occupantur ab illo ne Deum videant, nec activè detinentur à tali loco, sed à Deo negante concussum ad ex-eundum, & ideò non sustinent pœnam sensûs, quâ ab igne cruciantur Dæmones & animæ

LII ij